

A magyar bútóripar teljesítménye az EU csatlakozás óta eltelt időszakban

KÁLLAY Balázs¹

¹ NymE KTK Vállalatgazdasági Intézet

Kivonat

Jelen írás abból a célból készült, hogy röviden összegezze az elmúlt évek bútóriparban történt változásait. Az írás első része azon ismert magyar kutatók tapasztalatait gyűjti csokorba, akik az elmúlt időszakban behatóan vizsgálták a bútóripar egyes területeit, a második részben pedig a közelmúlt olyan statisztikailag kimutatható állapotváltozásai kerülnek bemutatásra, melyekre a bútóripari vállalkozásoknak fel kell készülniük a környezethez való minél sikeresebb alkalmazkodás érdekében. A KSH bútóriparértékesítési, valamint az építőipar teljesítményét bemutató adataira épülő kutatás eredményei azt mutatják, hogy rövid távon ugyan még kedvezőtlenek a kilátások, de hosszú távon már javuló lehetőségekkel számolhatnak az iparág szereplői.

Kulcsszavak: bútóripari statisztika, belföldi bútóriparértékesítés, exportbútóriparértékesítés, bútóriparimport, gazdasági környezet

Achievements of the Hungarian furniture industry since the EU accession

Abstract

This paper aims to give a brief synopsis of the changes that occurred in the furniture industry in recent years. In the first part we present the experiences of the best-known Hungarian researchers who thoroughly studied the main areas of the furniture industry in the past. In the second part we examine the statistically significant changes of recent years that the furniture businesses should be prepared for in order to make a successful adaptation to this kind of changed environment. The results of the research, based on the Hungarian Central Statistical Office (KSH) database on furniture sales and construction performance, show that short term prospects are still unfavorable, but participants of the furniture industry may expect the situation to improve on the long run.

Keywords: furniture industry statistics, furniture sales, furniture export, furniture import, economic environment

Bevezetés: a magyar bútóripar múltja (1945–2004)

A cikk célja, hogy Laskay (1999) faipart jellemző ezredfordulós írását továbbgondolva bemutassa és elemezze a bútóripar teljesítményét és lehetőségeit az azóta eltelt időszakban, felhasználva a klasszikus szerzők gondolatait, valamint a rendelkezésre álló legfrissebb statisztikai adatokat és FATÁJ kimutatásokat.

Az ágazat jelenkori helyzetének megértéséhez először az iparág múltját kell megismerni. A bútóriszakma története jól körülhatárolható időszakokkal jellemezhető, melyek értelemszerűen szoros kapcsolatban állnak az ország aktuális politikai és gazdasági állapotával, irányvonalával (Csaplár 1994, 1995, Tóth 1997, 2001a, 2001b, Dalocsa 2000, Laskay 1999, 2001):

1945 és 1950 között előbb a nagyobb, majd a kisebb üzemek is államosításra kerültek. A korszakra a teljes központosítás és tervegáldálkodás volt jellemző, melynek fókuszában a háborús károk helyreállítása állt.

1951-től 1968-ig központilag kialakításra kerültek a nagy állami bútóripari vállalatok, melyek földrajzilag

lefedték az országot. Befejeződött a központi irányító szervek felállítása, melynek elsődleges célja és feladata a mennyiségi termelés és a foglalkoztatás jelentős bővítése volt; a termelés az időszak végére megtízszereződött, míg a szakemberlétszám a két és félszeresére nőtt. A faipar jelentőségét és fontosságát jelzi, hogy 1957-ben beindult Sopronban a faipari mérnökképzés, ellátva speciális szakemberekkel az ipart.

Az 1969 és 1980 közötti időszakban tovább folytatódott a mennyiség növelése, de a hetvenes évek közepére – a bútorigar rekonstrukciójának köszönhetően – a minőség javítása is az előtérbe került. A gyártmány-fejlesztés drasztikus gyorsítása következtében megújult a termékszerkezet, egyre nagyobb lett a választék, s megkezdődött az alkatrészgyártás és az összeszerelés szétválasztása. A termelés ilyen látványos javulásához még ebben az időszakban felzárkózott a kereskedelem: a termékek már külön, bútorigari áruházláncban (Domus) is kaphatóak voltak. A belföldi igények kielégítésén túl a bútorigari vállalatok mind mennyiségben, mind minőségben készen álltak arra, hogy exportpiacra lépjenek.

1980 és 1989 között az előző időszakok folyamatos fejlődéséhez képest beállt egy kereslet-kínálati egyensúly a piacon, miközben szektoron belül ellentétes folyamatok érvényesültek: a kereslet csökkent, a termelés értékben nőtt, míg mennyiségben csökkent. A hazai termékek minősége már nem javult, míg az exporttermékeké igen. Megérett tehát az idő az iparág irányításának megreformálására, a döntések decentralizálására, vállalati szintre helyezése.

1990-ig tehát viszonylagos prosperitás volt jellemző, mely háttérbe szorította az olyan valós problémákat, mint a bútorigar strukturális gyengesége, a géppark elöregedése, a termékszerkezet leértékelése, és a túlfoglalkoztatási gondok (Balatoni-Darázs 1995, 88.o.).

1989 és 2004 között teljes szerkezetátalakulás jellemezte az ipart, melynek hatása a mai napig érezhető: a több telephellyel rendelkező vállalatokat feldarabolták, s a gazdaságilag már ekkor is sikeres részek kft. vagy rt. formában privatizálásra kerültek (Dalocsa 1996, 4.o.). Megjelentek a tőkeerős külföldi vevők, akik elsősorban nem termelőkapacitáshoz, hanem piacokhoz akartak jutni, így sok patinás, nagy múltú bútorgyár ment tönkre, szűnt meg. Ezzel egyidejűleg nagyszámú új, főleg mikrovállalkozás született, melynek következtében a bútorigarban a tömegszerű folyamatos gyártás helyett ismét domináns lett a műhelyrendszer.

Az általános magyarországi állapotoknak megfelelően, elkezdtek beözönlenni az olcsó import termékek. Ezzel, valamint az új építésű lakások számának jelentős csökkenésével a belföldi kereslet hatalmas, mintegy 40%-os visszaesése járt együtt (Tóth 2001b, 51. o.). Ezt a drasztikus csökkenést az ipar szereplői nem tudták exporttal ellensúlyozni, mert a bútorigar ekkorra már elvesztette keleti piacainak nagy részét, a nyugati országokban való jelenlét pedig még nem érte el az ehhez szükséges szintet.

Megjelentek a nagy, külföldi kézben lévő, kereskedőláncok: IKEA, Tutto Mobili, Michelfeit, s a fogyasztói igények drasztikus változáson mentek keresztül.¹ A hazai gyártók igyekeztek termékválasztékukkal igazodni a változó igényekhez, de az import nyomása és a nem kielégítő forgótőke-ellátottság miatt a versenyképességük csökkent (Győri 1996, 13. o.). A piacvédelem hiánya és az egyes érdekcsoportok piacpolitikája oda vezetett, hogy 1994-re a bútorimport meghaladta az exportot (Dalocsa 1996, 4. o.). Az import növekedése, az export csökkenése, a fogyasztói igények megváltozása, a lakásépítések számának csökkenése, és az alacsony jövedelműek számának emelkedése hatalmas válsághoz vezetett az iparban. Az ezredfordulóra a kedvezőtlen trend folytatódott: a belföldi forgalom a felére esett, helyüket az importbútorok vették át. Az időszakra jellemző, hogy összességében a termelőkapacitás csupán felét használta ki az ipar, miközben bizonyos szakágazatok esetében (irodabútor-gyártás, ülőbútorgyártás) képes volt a gyártás és értékesítés javuló tendenciát mutatni, főleg a külpiacon irányába (Szabó 1999, 18. o.).

A problémák felismerése ahhoz vezetett, hogy a stratégiai szemlélet elkezdett teret nyerni a bútorigarban. A döntéshozók belátták, hogy négy tényező határozza meg a jövőbeli magatartást, melyekhez alkalmazkodni kell: globalizáció, integráció, humanizáció, marketingközpontúság (Fábián 2000, 3. o., 2002), s felismerve ezeket a tényeket, a nagy bajban lévő, ez ideig rendkívül zárt, termékeit idealizáltak tekintő, a fogyasztói véleményeket nagyrészt figyelmen kívül hagyó² ipar nyitott a marketing és menedzsment területek felé, s a

¹ És változnak folyamatosan ma is. Lásd még: Bednárík és Pakainé Kováts (2011a, 2011b).

² Lásd még Pakainé Kováts és tsai. (2007), valamint Kállay (2009, 2010) ebben az időszakban készült kutatásait.

³ Köszönhetően elsősorban a Faipari Vállalkozási és Marketing Tanszék alapításának és működésének, a faipari marketing témájú konferenciák szervezésének, iskolateremtő oktatási és kutatási feladatok lebonyolításának.

faipari felsőoktatásban, a kutatásban, majd a gyakorlatban is elkezdtek megjelenni a modern üzleti ismeretek, alapjában változtatva meg a bútorigipari döntéshozók attitűdjét.³

A következőkben megvizsgáljuk⁴ az EU-csatlakozás óta eltelt időszak (hitelezési „boom” – gazdasági válság – válságból való kilábalás kezdete) belföldi és export bútórértékesítési adatait, a bútorigipart jellemzői számait, valamint a magyarországi bútorigipari vállalkozások számának változásait, melyek összességében megfelelő képet mutatnak a magyar bútorigipar teljesítményének közelmúltbeli alakulásáról.⁵

A magyar bútorigipar termékértékesítési adatai (2004–2012)

Az EU-csatlakozás kezdeti éveiben jelentős változások érték az ipart (Pakainé Kovács és tsai. 2007): a termelés – az ország dinamikus fejlődésével párhuzamosan – növekedni kezdett, ami mind a belföldi, mind az exportértékesítésen megmutatkozott. A lakások számának növekedése, a reálkereset növekedés, a hitelek elterjedése, a forgalmi adó csökkenése mind-mind kedvezően hatott az iparra. Kedvezőtlen hatásként jelent meg azonban a nagy, több piacra termelő vállalatok számának csökkenése és a mikrovállalkozások számának további emelkedése, ami összességében az iparág versenyképességének csökkenéséhez vezetett. A magas minőséget előállító gyártók, az olcsó importbútorok beáramlása és a garázsasztalosok magas száma miatt komoly belföldi értékesítési nehézségbe ütköztek, s az iparágat egyre inkább az export kezdte meghatározni.

Az 1. ábra a 4 fő feletti magyarországi bútorigipari vállalkozások értékesítési adatait mutatja be TEÁOR'08-as bontásban, illetve az építőipari termelésből az épületek építését, melytől a bútorigipar teljesítménye leginkább függ.

Az 1.a. diagramon látszik, hogy a 2006-os építőipari csúcs (600 mrd Ft), hozzávetőlegesen két év késséssel, 2008-ban jelent meg a bútorigiparban (182 mrd Ft), ezután egy csökkenés, majd egy enyhe emelkedés figyelhető meg, mely az építőiparban 2009-től jól láthatóan egy csökkenő meredekségű, de lefelé vezető tendenciába torkollik. Ha ez a másfél-két éves elcsúszás az építőipar és a bútorigipar teljesítményében továbbra is megfigyelhető lesz, akkor – előreláthatólag – a 2011-es és 2012-es növekedés után a bútorigipari összértékesítésben 2014–2015-ig enyhe csökkenéssel lehet számolni.

Az 1.b. diagram ugyanezt mutatja a belföldi, az 1.c. diagram pedig az exportértékesítést kiemelve. Ezekből látszik, hogy a magyar építőipar extrém rossz teljesítménye érthetően főképp a belföldi értékesítésre van hatással, míg az exportértékesítés folyamatosan emelkedő szintje azt mutatja, hogy stratégiai kitérés pont lehet a termékekkel a jóval stabilabb külföld felé nyitni, mert az kevésbé érzékeny a gyenge magyarországi építőipari teljesítményre. Amennyiben az exportértékesítés egyre növekvő értéke trend marad, akkor ez iparági szinten talán képes lesz ellensúlyozni az építőipari hanyatlás által előjelzett kibocsátás-csökkenést.

A 2. ábrán ugyanezt látjuk szakágazatonként, kiemelve a belföldi és exportértékesítést.

Feltehetően a hitelezésnek köszönhetően mind a négy bútorigipari szakágazatnál észrevehető a válság előtti felfutás (2008-ig), majd a pénzpiac összeomlása által előidézett hanyatlás. A hanyatlás mértéke jelentősen eltér az egyes területek között, és a válságból való kilábalás éveinek gazdasági folyamatai is különböző mértékben mutatkoztak meg az ágazatok között, attól függően, hogy mennyire van a terület kiszolgáltatva a belföldi eseményeknek.

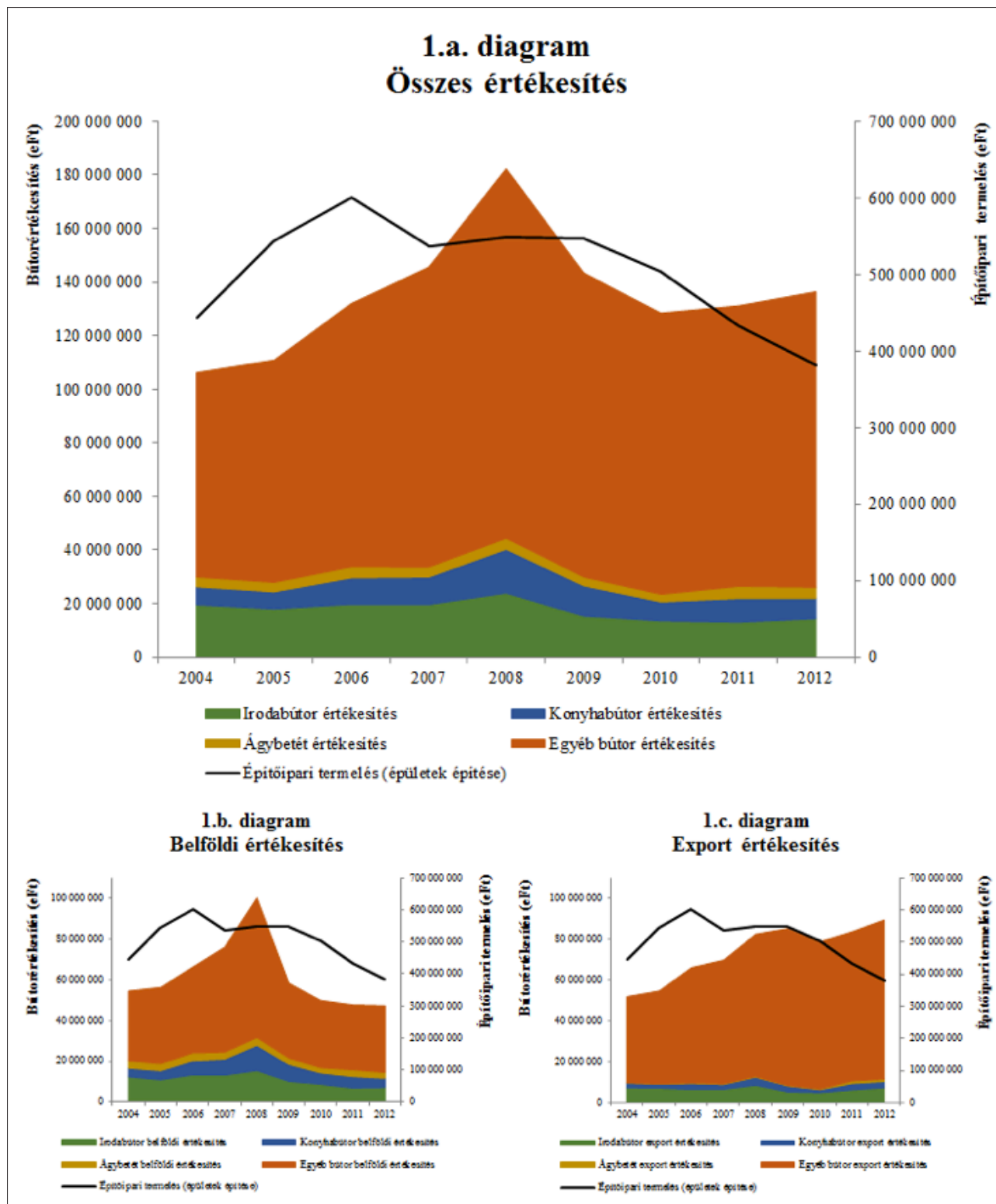
Az irodabútor-gyártás (2.a. diagram) összértékesítésében a nagyon kedvező, 2008-as év után egy hatalmas, 35%-os zuhanás volt tapasztalható (23,9 mrd Ft-ról 15,4 mrd Ft-ra), majd egy lassuló csökkenés, végül a tavalyi évre már egy enyhe javulás látszik. A belföldi értékesítés 2008 után – az építőipar hanyatlása következtében – folyamatosan csökken, de az exportértékesítés 2010-től kezdve egyértelműen képes megfordítani szakágazati szinten a kedvezőtlen trendet.

⁴ A bútorigipar statisztikai elemzése módszertanilag nem egyszerű. A 2008-ban bevezetésre kerülő TEÁOR'08-ban nincs már „ülőbútorgyártás” kategória, miközben jelentős a szakágazat hozzájárulása az ipar teljesítményéhez. Az ezzel foglalkozó cégeknek egy ajánlás alapján át kellett magukat másik ágazatba, vagy az ágazaton belül másik szakágazatba, sorolni. Bár az értékesítési adatait visszamenőlegesen a TEÁOR'08 alapján is feldolgozta a KSH, viszont az egyes szakágazatokba tartozó vállalkozások számát már nem. Ez a 2008 előtti és utáni teljesítmények összevetését jelentősen megnehezíti.

Import esetén a csoportosítást nem TEÁOR, hanem vámtarifaszám (VTSZ) szerinti végzi a hatóság, ami ugyan érthető, viszont VTSZ szerint van ülőbútor behozatal, amit viszont nem lehet a magyar ülőbútor-gyártással összevetni, hiszen az 2008 óta statisztikailag nem létező kategória. További nehézséget jelent, hogy a TEÁOR és a VTSZ kódok nem fedik le egymást teljesen, így minden, a bútorigipart érintő elemzést alapos összefüggéssel kell kezdeni.

⁵ Az alfejezetek diagramjaihoz tartozó konkrét, részletes táblázatok elérhetőek a szerzőnél (kallay@ktk.nyme.hu).

A magyar konyhabútorgyártás (2.b. diagram) tipikusan belföldre termelő szakágazat, melyet emiatt talán a legjobban sújtotta a válság. A belföldi értékesítés látványos növekedése után 2008–2010 között folyamatos zuhanórepülésben a felére esett (12,4 mrd Ft-ról 5,6 mrd Ft-ra), s ezen az egyébként nem túl jelentős volumenű export sem tudott javítani. A 2011-es év enyhe – az exportnak köszönhető – pozitív korrekciója után ismét csökkenni kezdett az értékesítés, s a kilátások ezen a területen továbbra is kedvezőtlenek.

1. ábra Termékértékesítés a magyar bútorgyártásban TEÁOR'08 csoportosításban, valamint az építőipari termelés kapcsolata (2004–2012, ezer Ft) Forrás: KSH adatok alapján, saját szerkesztés

Figure 1 Product sales in the Hungarian furniture business, and their relationship to the construction industry (2004–2012, thousand HUF)

Az összességében nem jelentős volumenű ágybetétgyártás (2.c. diagram) 2010-ról 2011-re – mind belföldi, mind exportértékesítés tekintetében – jelentős javuláson ment keresztül (59%-os javulás 2,9 Mrd Ft-ról 4,6 Mrd Ft-ra), azonban az értékesítés számai tavalyra ismét csökkenő tendenciát mutattak.

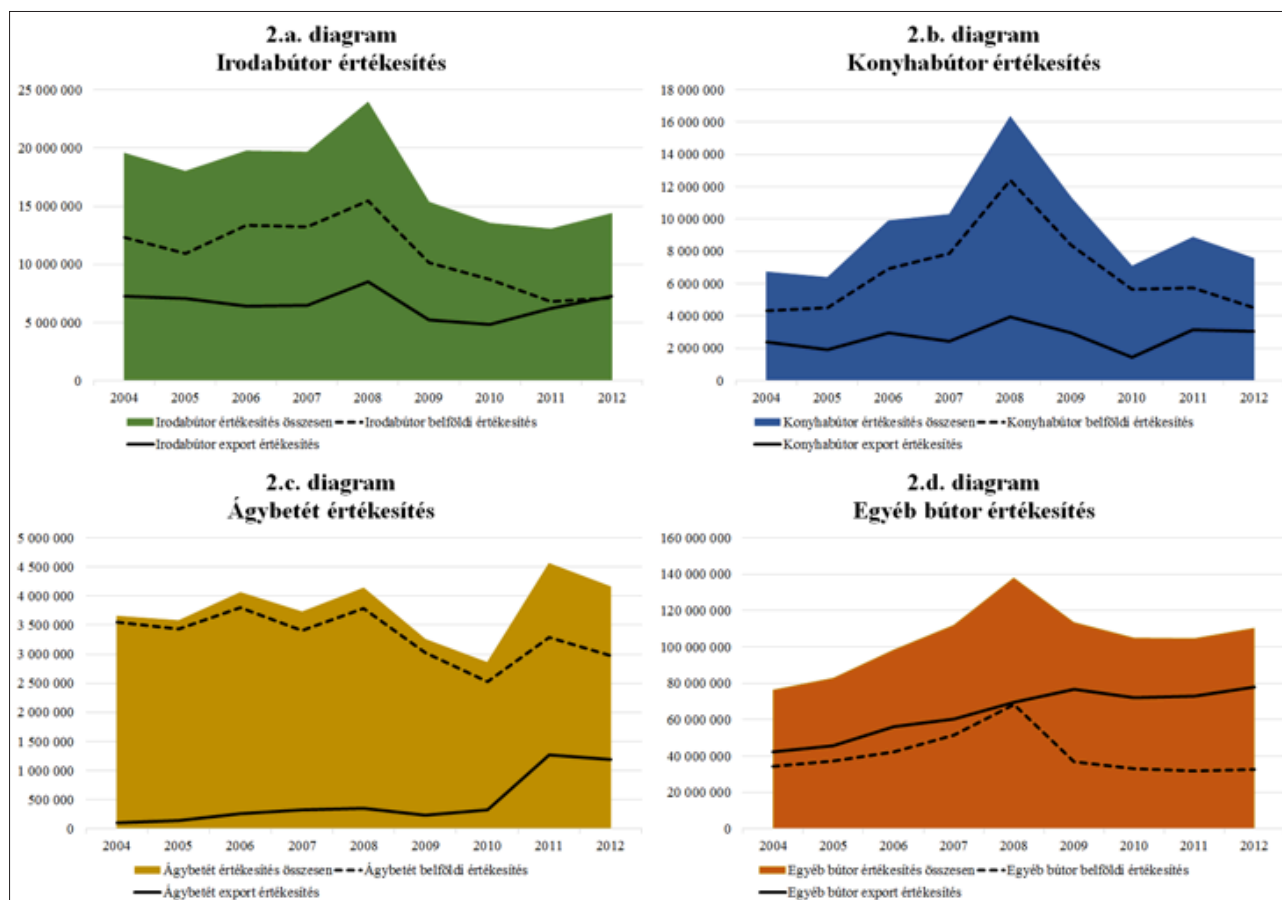
A 2.d. diagram mutatja a mennyiségében legnagyobb súlyú egyéb bútorgyártási területet (melybe bár nem teljes mértékben, de túlnyomórészt bekerült az ülőbútorgyártás is). A szakágazat 2008-ról 2009-re való nagy csökkenését szintén a belföldi piacon szenvedte el (68,5 Mrd Ft-ról 36,8 Mrd Ft-ra), de nagyon hamar, már a 2010-től stagnáló, majd ismét növekvő összértékesítési adatokat lehet tapasztalni. Az exportértékesítés volumene a válság ellenére is csak csekély mértékű csökkenést szenvedett el a 2009-ben (76,7 Mrd Ft-ról 72 Mrd Ft-ra), de ezt leszámítva folyamatosan nő a teljesítmény, magával húzva nem csak a szakágazatot, de az egész bútorigipart.

A magyarországi bútorigport alakulása (2004–2012)

A magyarországi gyártók értékesítési adatai után az import alakulását elemezzük, mely nagyban meghatározza az ipar mozgásterét, hiszen jelentősen csökkenti a magyar bútorigipari vállalkozások belföldi értékesítési lehetőségeit.

A 3. ábrán a szakágazatonkénti behozatalt és kivitelt, valamint a belföldi értékesítést hasonlítjuk össze.

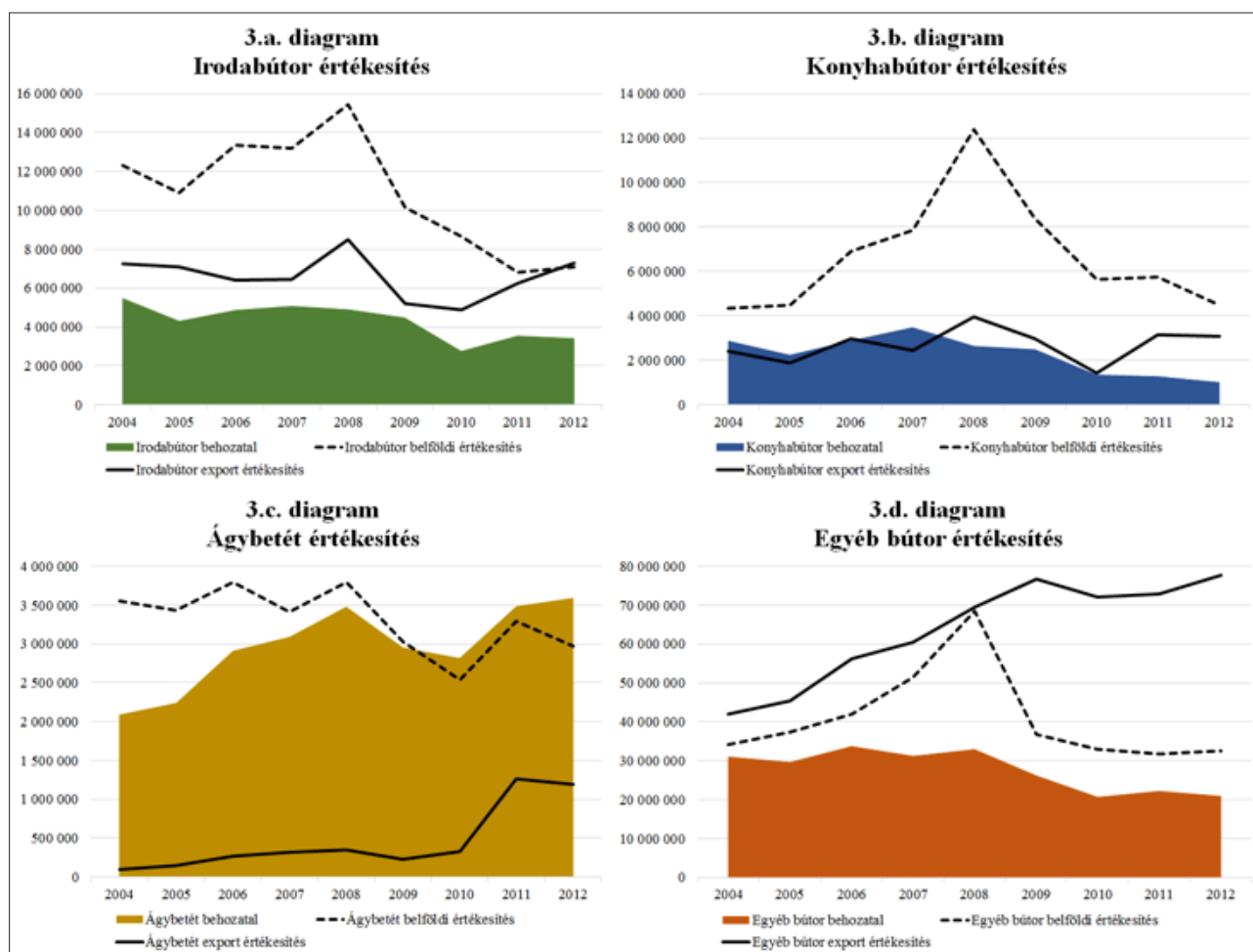
Irodabútor esetében (3.a. diagram) az export jelentősen meghaladja az importot az EU-csatlakozást követő valamennyi évben. A gazdasági környezet negatív trendjeit leszámítva, az ágazat exportja erőn felül teljesítve növekedő pályán van. A belföldi értékesítés csökkenését szemlátomást nem a növekvő import okozza, hiszen az is látványosan csökkent 2008 és 2010 között 4,9 Mrd Ft-ról 2,75 Mrd Ft-ra. 2011-ben van csak egymással ellentétes mozgás, de összességében elmondható, hogy a belföldi térvesztés sokkal inkább a kedvezőtlen hazai gazdasági folyamatoknak és az építőipar alulteljesítésének a következménye, s csak kevésbé az import irodabútorok térhódításának.

2. ábra Belföldi- és exportértékesítés a magyar bútorigiparban szakágazati (TEÁOR'08) csoportosításban (2004–2012, ezer Ft)

Forrás: KSH adatok alapján, saját szerkesztés

Figure 2 Domestic sales and export of the Hungarian furniture industry (2004–2012, thousand HUF)

3. ábra Import, export és belföldi értékesítés a magyar bútorgyártásban szakágazati (TEÁOR'08) csoportosításban (2004–2012, ezer Ft)

Forrás: KSH adatok alapján, saját szerkesztés

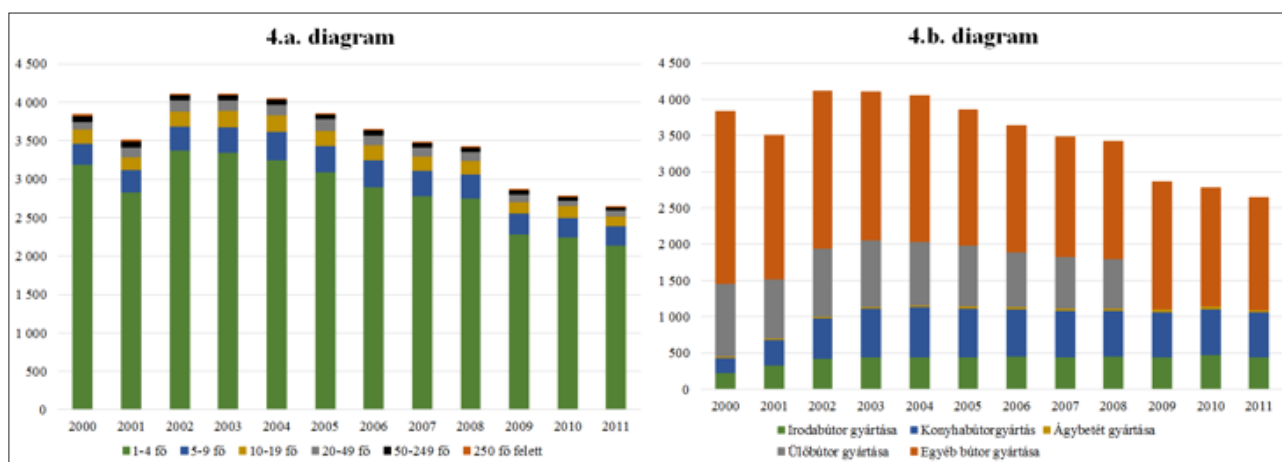
Figure 3 Import, export and domestic sales of the Hungarian furniture industry (2004–2012, thousand HUF)

A konyhabútorgyártás szakágazatban (3.b. diagram) az import a 2007 óta folyamatosan csökken, de ezt a belföldi értékesítés csak 2008-ig tudta kihasználni, ezt követően az is meredeken zuhan. A zuhanás 2010-től lassul, de az import további csökkenése ellenére sem sikerül egyelőre megfordítani a belföldi értékesítés negatív trendjét. Úgy tűnik tehát, hogy a rossz teljesítésnek csak részben az import az oka.

Ágybetétértékesítésében (3.c. diagram) az export és az import egymással párhuzamosan futó pályát ír le, miközben volumenét tekintve a behozatal sokkal erőteljesebb a kivitelnél. A belföldi értékesítés 2008-tól szinte megegyezik az importtal, bár érdemes megjegyezni, hogy 2012-re az import nőni tudott, míg a belföldi értékesítés csökkent, tehát a folyamat pont ellentétes az irodabútor-gyártásban tapasztalt pozitív változásokhoz képest.

Míg az egyéb bútorgyártás (3.d. diagram) importja 2008-ig többé-kevésbé egyenletes volumenű (30–31 mrd Ft közötti), addig az export, sokszorosan túlszárnyalva az importot, látványosan nőtt. A válság első éveiben az import jelentős csökkenését az export bár irányban követte, de szerencsére volumenben nem, a 2012-re pedig ellentétes mozgás figyelhető meg: a behozatal csökken, míg a kivitel ismét nő. A belföldi értékesítéssel való összevetés már nem mutat ennyire kedvező képet: a 2008-ban, részben az építőiparnak, részben az ülőbútorgyártás kategória megszűnésének köszönhetően, hatalmas ugrás figyelhető meg a belföldi értékesítésben, melyet egy drámai zuhanás követ. A 2010-től 2012-ig tartó időszakban a belföldi értékesítés éppen az importtal ellentétes mozgást mutat, mintha beállt volna egy állandósult fogyasztás, ami, úgy tűnik, egyelőre csak egymás (belföldi értékesítés – import) rovására változtatható.

⁶ A cikk írásakor a 2012-es adatok még nem elérhetőek.

4. ábra Működő bútorigazgatások számának megoszlása, átlagos állományi létszám és szakágazat (TEÁOR'03, TEÁOR'08) szerint (2004–2011, db) Forrás: KSH adatok alapján, saját szerkesztés

Figure 4 The number of furniture manufacturers according to the number of employees and type of product (2004–2011)

A magyarországi bútorigazgatások száma (2004–2011)⁶

A 4. ábra a működő bútorigazgatások számát mutatja be méret, azaz átlagos állományi létszám (4.a. diagram) és szakágazat (4.b. diagram) szerint.

Összességében elmondható, hogy a cégek száma évről évre folyamatosan csökken; míg 2004-ben még 4048 cég volt, addig 2011-ben már csak 2648 cég működött, ami 30%-os csökkenést jelent. A méretbeli összetétel szempontjából drasztikus változás ez idő alatt már nem történt: a rendszerváltás óta ismert állapot, hogy 10 fő alatti a vállalkozások 90%-a, az erős, rugalmas, fejlődni képes innovatív kis és közepes vállalkozások aránya csak 8% körüli valamennyi évben. Igazán nagy cégek pedig csupán elvétve vannak.

A közel 20%-nyi ülőbútorgyártó vállalkozás 2008-ban átsorolt más ágazatba (pl. gépjárműgyártás), illetve besorolt a többi szakágazatba (főleg az egyéb bútorgyártás kategóriába), így azok száma látszólag jelentősen megnőtt. Ezt leszámítva jelentős változás az elmúlt tíz évben az egyes tevékenységek vonatkozásában nem volt, tehát mindegyik szakágazatban hasonló arányban szüntek meg és alakultak új vállalkozások.

Összefoglalás

A bútorigazgatás, Laskay (1999, 7. o.) ezredfordulós jellemzésének továbbgondolása alapján a következőképpen jellemezhető:

A bútorigazgatás továbbra is jelentősen szétforgácsolódott, számos mikrovállalkozás jellemzi. Ezek a mini- és kisüzemek főleg a helyi igényeket elégítik ki, s a tisztán belföldi piactól való függés olyan kiszolgáltatott helyzetet teremt, aminek a révén – bár a mikrovállalkozások számának iparágon belüli aránya állandónak mondható – egyik napról a másikra tűnnek fel új cégek, majd tűnnek is el, ugyanolyan gyorsan, pedig a bútorigazgatás számára a kitörési pont egyértelműen az export, mely nem függ a magyar építőipar teljesítményétől és kevésbé függ a magyar gazdaság mindenkori állapotától. Ezeket a magas minőségű termékeket, és jelentős tőkeerőt igénylő exportlehetőségeket főleg a közepesség nőtt, jól prosperáló, erős, de kisszámú vállalkozások tudják csak jelenleg kihasználni. Szorosabb iparági összefogással, közös külpiaci megjelenéssel és disztribúcióval a növekedni akaró kisebb innovatív vállalkozások előtt is hatalmas külpiaci lehetőségek állnak.

A hitelezés várható beindulása, s így az építőipar kibocsátásának növekedése után még másfél-két évre lehet szüksége a bútorigazgatásnak ahhoz, hogy ismét egyértelmű, a belföldi értékesítésben is stabilan növekedő teljesítményt érjen el. Tehát 2014-ben az összteljesítmény még várhatóan csökken, miközben az egyes szakágazatok stagnáló, vagy akár növekvő eredményt is elérhetnek.

A rendszerváltás után beözönlő, gyakran gyengébb minőségű importbútorok értékesítése csökkenő tendenciát mutat, s bár a belföldi értékesítési adatok sem kedvezőek, a 2012-es számok (elsősorban irodabútor és egyéb bútor tekintetében) mintha arra utalnának, hogy hosszútávon stabilizálni lehet a belföldi értékesítés növekvő és a behozatal csökkenő trendjét, melyhez természetesen folytatni kell a stratégiai szemlélet térnyerését az iparágban.

Irodalomjegyzék

- Balaton A., Darázs Á. (1995) A bútorgazdaság helyzete Magyarországon. *Faipar* 45(1):8-9.
- Bednarik É., Pakainé Kováts J. (2011a) Életstílus alapú szegmentáció a bútort piacon. NyME Kiadó, Sopron
- Bednarik É., Pakainé Kováts J. (2011b) Vásárlói magatartás a bútort piacon. NyME Kiadó, Sopron
- Csaplár G. (1994) A magyar bútorkereskedelem piaci helyzete. *Faipar* 44(7):111-113.
- Csaplár G. (1995) Bútort piaci lehetőségek – együtt a vevőkért. *Kereskedelmi szemle* 36(2):24-25.
- Dalocsa G. (1996) A bútort ipar jövőképe: A fenntartható fejlődés feltételei. *Bútor és faipar* 2(10):4-6.
- Dalocsa G. (2000) Hogyan tovább bútort ipar? *Faipar* 48(2-3):14-17.
- Fábián A. (2000) A hazai faipar sikertényezői és buktatói az ezredfordulón. *Faipar* 48(1):11-14.
- Fábián A. (2002) A faipari vállalatok stratégiaváltásának néhány kérdése. In. *A magyar tudomány napja konferencia*, Pécs, 66-81 old.
- FATÁJ (2008-2012) Faipari-bútort ipari elemzések. <http://www.fataj.hu/> (Letöltések dátuma: 2014. április)
- Györi F. (1996) Helyzetkép a bútort iparról és a bútort piacról. *Gazdaság és gazdálkodás* 34(11):13-15.
- Kállay B. (2009) Bútort ipari termékek vevői nézőpontból. In. Svéhlik Cs. (2009) IV. KHEOPS Tudományos Konferencia: A tudomány felelőssége gazdasági válságban. Mór, 509-522 old.
- Kállay B. (2010) Research on the opinion of the consumer considering the image of the furniture in Hungary. *Economics & Sociology* 3(1):104-114.
- Laskay L. (1999) A magyar faipar a 90-es évek végén. *Faipar* 47(4):6-9.
- Laskay L. (2001) A hazai bútort gyártás helyzete és fejlődési lehetőségei 2001-ben: Tízéves a Bútor Szakvásár. *Faipar* 49(4):4-8.
- Pakainé Kováts J., Bednarik É., Kállay B., Péchy L., Takáts A. (2007) Bútorvásárlók-Bútorvásárlás-Bútorreladás Magyarországon 2007-ben. NyME, FMK, Sopron.
- Szabó P. (1999) Bútor a piacon: A magyar bútort ipar helyzete és fejlesztésének szükségzerű területei. *Faipar* 47:1, pp. 18-19.
- Tóth S. (1997) Az ezredforduló fagazdasága. *Bútor és faipar* 3(5-6):12-13.
- Tóth S. (2001a) A faipar 1945-től napjainkig a számok tükrében. *Gazdaság és statisztika* 13(5):5-26.
- Tóth S. (2001b) A faipar 1945-től napjainkig a számok tükrében II.. *Gazdaság és statisztika* 13(6):44-60.